בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

<u>בעניין:</u> **פרקליטות מחוז ירושלים**

ע"י ב"כ עו"ד דותן זוהר **תובע**

נ ג ד

משה הלוי (הלמו)

ע"י עצמו **נאשם**

<u>הכרעת דין</u>

<u>מבוא בקצרה– לא הונאת מחשב מתוחכמת אלא צירוף נסיבות</u>

1. הנאשם שלפנינו מר משה הלוי הואשם על ידי התביעה כי ביוני 2008 ביצע 'הונאת מחשב מתוחכמת' כשמטרתו לגרום להחשדת והפללת אחד בשם עופר שדות כאילו שדות הוא זה שביצע את אותן עבירות 'מתוחכמות'. זאת בשל סכסוך אישי של הנאשם עם אותו עופר שדות. אשר לכן האשימה אותו הפרקליטות בחמישה סעיפי אישום שיפורטו.[1]

<u>נעיר ונתריע כבר בפתח דיוננו כי החלטתי לזכות את הנאשם מכל העבירות. חלקן לחלוטין וחלקן מחמת הספק והכל כפי שיבואר</u>

2. עוד נציין כי אין מדובר ב'הונאת מחשב מתוחכמת' אלא בפעולה פשוטה שבפשוטות שיכול כל בעל הבנה מינימלית במחשבים (ופחות מכך) לבצע. לא רק זאת, אלא שבניגוד לנטען, הנאשם לא ניסה בשום מקום להסתיר את מעשיו ו/או להתחמק מאחריות אלא פעל ללא מורא בריש גלי וברשות הרבים וכשהוא מעיד על עצמו כי כך עשה. העובדות מראות כי לא 'תחכום' כלשהו יש כאן מצד הנאשם אלא כשל חמור שהנאשם איננו כלל צד לו.

---

[1] פורמלית הואשם הנאשם בעבירה של חדירה לחומר מחשב בניגוד לסעיף 5 לחוק המחשבים, תשנ"ה – 1995 (להלן: **"חוק המחשבים"**), עבירה על סעיף 3(א) (1) ו-(2) לחוק המחשבים (מידע כוזב), עבירה על סעיף 441 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: **"חוק העונשין"**) (התחזות כאדם אחר), עבירה של פגיעה בפרטיות בניגוד לסעיף 2(5) ו-5 חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981 (להלן: **"חוק הגנת הפרטיות"**), ועבירה של ניסיון לפגוע בפעולת המרכז לגביית קנסות, בניגוד לסעיף 10(1) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה- 1995 (להלן: **"חוק המרכז לגביית קנסות"**) יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

3. נדגיש כי ביצוע פעולות אלו אולי איננו הדבר הכשר בעולם, ואולי צדיקי עולם היו נמנעים ממנו, אך תורת המחשבים לא ניתנה למלאכי השרת. בקצרה, בהתחשב בנסיבות מעשי הנאשם אינם פליליים. לו היה מקום לאשם כלפי משהו, היה זה כלפי המדינה ורשויותיה שאפשרו פעולות אלו.

4. עוד נוסיף כי לא הנאשם, לא אנשי המרכז לגביית קנסות, לא השוטרים שחקרו הנושא, ולא הפרקליטות שהגישה כתב אישום, היו מודעים לשלל המקטעים שהרכיבו את הפסיפס שלפנינו. רק כשנשמע התיק ונשמעו דברי ועדויות כולם, ניתן היה להבין את שאירע. סביר להניח כי לו הייתה המדינה מודעת לכל הפרטים, לא היה כתב אישום זה מוגש כלל, ובוודאי לא בצורתו.

5. אך למען ההגינות נציין כי זו חוכמה שלאחר מעשה. רק לאחר שהעידו לפני אחד עשר עדים, והוגשו עשרות מסמכים (כחמישים ושניים מסמכים למען הדיוק) והוצגו מסכי המחשב, ונטענו הטיעונים, והוסברו ההסברים, אז ורק אז ניתן היה לראות את התמונה כולה ולהבין את שאירע ולמה אירע. זאת משום שאפילו הנאשם לא ידע ולא יכול היה לדעת למה תגרום פעילותו, והכל כפי שיוסבר.

6. ואחרונה נזכיר כי הנאשם סירב לקבל ייצוג של סניגור ציבורי מטעם המדינה והחליט לייצג את עצמו. למרות שהנאשם איננו עורך דין ואין לו השכלה משפטית פורמלית הרי הוכיח הוא כי הוא מבין בדת ובדין וייצג עצמו נאמנה.

7. היות שמדובר בסיפור סבוך ומורכב מעט שבו מספר עניינים מקצועיים שלא כולם מצויים בהם, הרי להבנת העניין נסביר פרט פרט כסדרו ולא נקדים מאוחר למוקדם. כדי לא לחטוא בחוסר דיוק טכנולוגי, לא התעמקנו יתר על המידה בצד הטכני והסברנו רק את שחייב הסבר ובלעדיו תקשה ההבנה. ונוסיף שבסיום הכרעת הדין מופיעים בנספח פרטי העדים והמסמכים שהוגשו המהווים חלק מהכרעת הדין.

ומכאן לגופו של עניין.

<u>פרק ראשון – ובו יסופר כיצד גיבורינו מתוודעים זה לזה, כועסים , ומסתכסכים קשות.</u>

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

(ולמען הסר ספק, האחראי העיקרי לסכסוך הוא כנראה שדות)

8. הנאשם שלפנינו הוא מר משה הלוי הידוע יותר בכינויו 'הלמו' (להלן: "הלמו" ו/או "הנאשם" ו/או "halemo").[2] לנאשם תואר ראשון במדעי המחשב מהאוניברסיטה הפתוחה, ובנוסף תעודת "טכנאי מחשבים ורשתות תקשורת". הנאשם עבד שמונה שנים בחברות הייטק ועסק בפיתוח תוכנות למחשבים ולמערכות משובצות מחשבים (ראו ת/2 ש' 131-127). התרשמתי כי הנאשם מבין היטב היטב בתחומים אלו ולא נפל ממומחי האבטחה שהעידו בפני על כך.

9. בשנים האחרונות עובד הנאשם כעיתונאי אינטרנטי ועצמאי. הוא התרכז בענייני חוק ומשפט הנוגעים לטכנולוגיה, מחשבים ואינטרנט. במסגרת זו הנאשם הינו הבעלים והמפעיל של אתר www.halemo.net (להלן: **"האתר"**) ועורך עיתון האינטרנט באתר הנקרא "דואר חשמלי" (eDoar). במסגרת זו הוציא 'גיליונות' רבים.

10. במסגרת 'עיתון אינטרנטי' זה, בגיליון מס' 79, שהופיע בתאריך 25.4.05 (לפני כארבע שנים) פרסם הנאשם כתבה שלילית על אחד בשם עופר שדות (להלן: "שדות" או "עופר שדות"). כותרת הידיעה הייתה "**הזבלן העברי הראשון הולך לכלא בגין עבירות מס**". הכתבה התייחסה לשדות ונצטט את הפיסקה הראשונה בה:

"עופר שדות נחשב כשולח דואר הזבל העברי הראשון בישראל. בעבר נעצר בגין משלוח דואר אלקטרוני מסיבי דרך שרתי ספקי האינטרנט אקוונט. לאחר שהאחרונה התלוננה עליו, הוא נעצר ונאסר עליו להתחבר לאינטרנט למשך 60 יום. במקביל, נוהל נגדו הליך פלילי בגין העלמת מס מתוחכמת באמצעות תוכנת מחשב מיוחדת שכתב. לאחר שנמלט מהארץ, חזר ונעצר. הוא נשלח בחודש ינואר האחרון לרצות 42 חודשי מאסר בפועל".

11. הכתבה עצמה השתרעה על שלושה עמודים ותיארה בפרוטרוט את מעשיו כביכול/לכאורה של שדות ובסיום כל קטע היה קישור (לינק) לפסק הדין הרלוונטי בעניינו של שדות.

---

[2] נעיר כי הכינוי 'הלמו' או 'halemo' בא משמו של הנאשם ברשת שהוא קיצור של 'הלוי משה' (באנגלית ובעברית). והעובדה שהנאשם ידוע יותר בכינויו זה מאשר בשמו המקורי, מראה על מרכזיות האינטרנט בעיסוקו.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

12. לא הייתה כל הכרות מוקדמת בין השניים ואין חולק כי פרסום הכתבה מהווה את ראשיתו של הסכסוך בין מר עופר שדות לנאשם. הכתבה עברה ללא כל תגובה מצד שדות (שלפי האמור היה כנראה באותה תקופה במאסר).

13. בתאריך 6.3.2008, כשלוש שנים אחר כך שלח מר עופר שדות לנאשם, באמצעות דואר אלקטרוני, מכתב בו הלין על הדברים שכתב עליו הלמו (להלן: "**המכתב**") (נ\21). שדות ציין במכתב כי נפגע מהכינוי "זבלן" וכי הנאשם פרסם בעניינו נתונים שגויים. שדות דרש את התנצלותו של הנאשם בכתב, ואיים בהגשת תלונה למשטרת ישראל ובתביעת נזיקין בהתבסס על "חוק איסור לשון הרע".

14. שדות גם הסביר במכתבו מדוע לא ידע על הכתבה ורק עתה שלוש שנים אחרי פרסומה הגיע להלמו. בתאריכים 18/2/2008 – 17 פרסמו שדות ובנו מודעה בעיתון הכלכלי "גלובס" המחפשת משקיע בסכום של שלושה מיליון דולר לתוכנה שפיתחו (נ/6). לטענת שדות, כמעט שהצליח בכך אך הכתבה הנ"ל של הלמו, גרמה לו להפסד עסקה בסכום של שלושה מיליון דולר. קרי, המשקיעים הפוטנציאליים נסוגו מהעסקה לאחר שהגיעו בדרך זו או אחרת לכתבתו של הלמו שהשמיצה את שדות. במכתב תבע שדות מהלמו להסיר מיידית ביטויים שליליים מהכתבה, לתקנה, ובנוסף לשלוח לו מכתב התנצלות על הכפשת שמו לשווא.

15. הנאשם לא הגיב על מכתבו של שדות והסביר כי לא עשה זאת, משום שכל כתבתו התבססה על פסקי דין ברורים וכולה אמת (פר' עמ' 89 ש' 30-29).

16. לטענת הנאשם, תוך יומיים, ולאור אי התגובה, החל שדות להתקיפו קשות ומרות. בתאריך ה – 8.3.2008 החל מהשעה 02:00 לפנות בוקר, נשלחו אליו בדואר האלקטרוני מכתבי זבל רבים (עמוד 89 לפרוטוקול, שורה 30), שנועדו להביא לקריסת מחשבו האישי (נ/31). הנאשם בדק ומצא (לפי כתובות ה – IP) כי שולח דואר הזבל הוא מר עופר שדות על ידי אתרים וכתובות שבשליטתו.

17. ביום 16.3.08 הגיש הנאשם תלונה מפורטת בעניין למשטרת ישראל (נ/31) הכוללת לכאורה ראיות ברורות כנגד שדות. בתאריך 3.4.2008 נסגר התיק לאחר שהמשטרה החליטה כי נסיבות העניין אינן מצדיקות את המשך החקירה (נ/34). לא היה כל הסבר ענייני לסגירה.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

18. הנאשם הגיש תלונה נוספת והפעם עקב חומרים פדופיליים ופורנוגרפיים שנשלחו לו באותה צורה (נ/35). למרות שהתלונה הוגשה ביום 8.4.2008, הרי עד ליום המשפט (6/7/09) לא התקבלה מהמשטרה תשובה על תלונה זו.

19. אולם כפי הנראה, הנאשם לא טמן ידו בצלחת. בנו של שדות עו"ד עמית שדות, שעשה עלי רושם אמין, העיד כי הגם שהגיש תלונות במשטרה כנגד הנאשם (עמוד 57 לפרוטוקול, שורה 12), תלונותיו לא טופלו כראוי (עמוד 58 לפרוטוקול, שורות 3-2, 6-9). אלו כללו תלונות על טלפונים מוזרים בכל שעות היום, הזמנת מספר רב של פיצות שמעולם לא הוזמנו, ועוד.

20. עופר שדות עצמו העיד לפני וטען כי הותקף לפתע ללא סיבה לאחר ששלח את המכתב להלמו ובלשונו לפני **"לא עברה יממה, והתחלתי להיות מותקף בצורה מטורפת בכל מיני צורות החל מטל' 24 שעות ביממה אלי הביתה בכל שעות היממה..... החלו להופיע בכל מיני אתרים בארץ ובעולם כתבות עלי, בלוגים ששייכים למר הלוי באתר תפוז, אתרים אחרים ובנוסף באתרים בחו"ל.... שמי הופיע לכל העולם עם סיפורי אלף לילה ולילה, לאחר מכן היו עשרות, עשרות אלפי אימליים שנשלחו אלי, עם איומים, קללות, נאצות, כנ"ל לגבי הטרדות של אשתי....."** (פר' עמ' 68 ש' 24-14).

21. אציין כי אין ספק בלבי כי הפעולות עליהן מתלונן שדות נעשו בלהט הסכסוך ובתגובה להתעמרות נגדית מצד מר שדות. שמעתי הן את גרסתו של הנאשם והן את גרסתם של שדות ובנו עו"ד עמית שדות להשתלשלות העניינים והתרחשותם, ומצאתי להעדיף את גרסתו של הנאשם על פני גרסתו של שדות.

22. ראשית, אין כל היגיון בגרסתו של שדות. אין כל הסבר מדוע הלמו המתגורר בעכו נטפל פתאום אל שדות המתגורר בהוד השרון. מה לו ולהלמו? גם בעדותו לפני, לא הצליח שדות להסביר מדוע עקב אותו מכתב יתנפל עליו הלמו כפי שטוען הוא שהתנפל (פר' עמ' 69 ש' 22-18).

23. שנית, הלמו הציג בפני ראיות לכך כי משלוח דואר הזבל שקיבל הגיע משרתים בבעלותו של שדות. ראיות שלפחות על פניהן נראות משכנעות למדי.

24. שלישית, אי אפשר להתעלם מעברו הפלילי של מר שדות (ומפאת כבודו לא ניכנס לפרטים המופיעים בנ/20). שדות הורשע מספר פעמים בעבר בעבירות מסוג זה ממש, ובידו הידע והיכולת הטכנית לבצע פעולות התנכלות אלו להלמו. אציין כי אינני מקבל את טענתו כי איננו מבין כל כך

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

במחשבים כפי שטען במשטרה (נ/23 ש' 31). מדובר במי שיושב מול המחשב מספר שעות רב ביום (פר' עמ' 63 ש' 3-1) והוא מבין היטב היטב את התחום. שני המעורבים הביאו עימם הוכחות ומסמכים להתנהגות הצד השני אך לא היה מקום להיכנס לכך היות שאין זה רלוונטי לענייננו.[3]

25. אין מנוס מהקביעה כי ברגע שהחל הריב והמשטרה נותרה מחוץ לתמונה, הגיב הנאשם גם הגיב. הסכסוך בין השניים עלה מדרגה. המשטרה משכה את ידה מהצלחת אך שני הצדדים לא טמנו שם את ידם. אלה התעמרו האחד במשנהו חדשות לבקרים, התווכחו והתכתשו מעל דפי האינטרנט בפורומים, בבלוגים ובשיחות טלפון הדדיות (עמוד 72 לפרוטוקול, שורות 4-7).

26. וכך המשיכו להם השניים להתקוטט תחת כל בלוג רענן ולהתעמת בכל פורום אפשרי עד האירוע נשוא כתב האישום. אולם כדי להסביר את שאירע ניפרד לרגע מגיבורינו ונסביר בקצרה על אתר המרכז לגביית קנסות והכשלים שבו שאפשרו את מה שנחשד להיות כ'הונאת מחשב מתוחכמת'.

[3] השניים השמיצו זה את זה לא מעט באינטרנט, אולם קשה לדעת מי מהם אמר מה, ומי התחזה. כך למשל, כותב אחד שנחזה להיות עופר שדות ביום 23.9.08 כי "שכחתי לספר לך, שהבלוג של החבר שלך הלמו ב- "תפוז" כבר לא קיים יותר, רק בגלל שהוא הרגיז אותי קצת :)" ראו הכתובת
http://israblog.nana10.co.il/comments.asp?blog=5840620&user=383074

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

<u>פרק שני – ובו יוצג אתר המרכז לגביית קנסות על שלל בעיותיו</u>

27. גופים רבים מאפשרים לגולשים לבצע תשלומים דרך אתר אינטרנט, ובהם גם הרבה מרשויות המדינה. הגולשים המעוניינים בדרך כלל משלמים באמצעות שרת התשלומים הממשלתי שטיבו הוסבר בפרוטרוט על ידי המומחה רובינשטיין (פר' עמ' 12 ש' 18 עד עמ' 13 ש' 8). השרת מאפשר תשלום סכומים קבועים דרכו, תשלומים הקשורים לעיסקה ספציפית, ושירותים אחרים. כמו כן נותן שרת התשלומים הממשלתי שירות לגופים ממשלתיים אחרים. במקרים כאלו, הפעולה מתבצעת באמצעות שרתים של אותן רשויות. שרת התשלומים הממשלתי מבצע רק את השלב הסופי של קבלת כסף באמצעות כרטיס אשראי והעברתו לגוף שהכסף שולם עבורו.

28. שירות כזה נותן הוא לאתר האינטרנט של המרכז לגביית קנסות ונסביר מעט על המרכז. המרכז לגביית קנסות הוקם בשנת 1995 מתוקף חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות התשנ"ה, 1995 (להלן: "המרכז" או "המרכז לגביית קנסות"). על פי חוק זה מוסמך המרכז לגבייה לגבות קנסות שהטיל בית משפט, קנסות מנהליים, קנסות ברירות משפט, אגרות בתי משפט והוצאות לטובת המדינה. המרכז מעסיק עובדים רבים ויש לו סמכויות אכיפה רבות. בין השאר מאפשר הוא לשלם תשלומים דרך האינטרנט. אתר האינטרנט שלו הוא ברשותו ובאחריותו. אך נטעים כי אפשר לשלם בו עד עשרת אלפים ₪ בלבד לכל קנס/חוב.

29. בעת המדוברת (שנת 2008) היו כשלים באתר זה שכנראה לא היו ידועים מספיק לממונים. שלושה כשלים רלוונטיים מאוד לענייננו ובהם נתמקד. נדגיש כי מדובר באתר כפי שהיה אז ונראה כי היום (נובמבר 2009) תוקנו הכשלים (או לפחות מקווים אנו כי כולם תוקנו).

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

כשל ראשון: חשיפת כתובות URL רלוונטיות

30. כידוע, לכל דף אינטרנט ישנה כתובת ייחודית. כתובת דף אינטרנט מכונה באנגלית URL (Universal Resource Locator).[4] כתובת (URL) דף הבית של אתר בתי המשפט לדוגמא היא: http://www.court.gov.il [5] והכתובת של המרכז לגביית קנסות היום היא: http://www.kansot1.court.gov.il . ניתן גם לראות כי עם כניסה לאתר כלשהו ושיטוט בו, משתנה הכתובת (בהתאם לדף). למשל, כניסה לאתר בתי המשפט ומעבר לדף המוביל להחלטות בית המשפט העליון ייתן את הכתובת: http://elyon1.court.gov.il/verdictssearch/HebrewVerdictsSearch.aspx וכן הלאה.

31. אתר המרכז לגביית קנסות פעל בשיטה המכונה "Stateless". קרי, במעבר בין דף אינטרנט אחד למשנהו, השתנו כתובות ה – URL והגולש באתר יכול היה לראותם. לא רק זאת, אלא שהכתובות היו פשוטות מאוד להבנה ותלויות במספר הזהות של החייב.

32. שיטה זו מאוד ידועה באתרים רבים. כך למשל, כתובת הדף של מותב זה במכללת שערי משפט היא: http://www.mishpat.ac.il/main.asp?lngCategoryID=2754 כדי להגיע לכתובת זו יש צורך להיכנס לאתר, לחפש רשימת סגל אקדמי, וללחוץ על השם הרצוי. אולם ניתן לשלוח קישור זה ישירות לכל אחד ולחיצה על הקישור תביא לדף זה. יתרה מכך, מספר 'הזהות' שהוצמד הוא 2754. ניתן ללחוץ על אותה כתובת ורק להחליף את מס' הזהות (נאמר 2758 במקום 2754) ולהגיע למרצה אחר במכללה.

33. קרי, באופן תיאורטי, כדי לבדוק חובות של מאן דהוא היה צורך להקליד את מס' תעודת הזהות שלו וכן פרט נוסף כגון מס' רישיון נהיגה או מספר תיק מרכז. זאת הייתה הדרישה הרשמית באתר. בפועל, כל שהיה צריך לעשות היה לקחת כתובת URL של חייב כלשהו,

---

[4] הכתובת האמיתית מורכבת מצירוף של ארבעה שדות מספריים המופרדים בנקודה לדוגמא, 74.86.118.27 שזו למעשה כתובת ה-IP של השרת. מאחר שקשה לנו בני האדם לעשות שימוש בכתובות מסוג זה, ניתנו לכתובות שמות משמעותיים שאותם ניתן לזכור. קיימת מערכת שלמה המתרגמת את הכתובות למספרים אך הדבר שקוף למשתמש. בעברית מקובל לקרוא ל –URL – מען משאבים אחיד.

[5] כל האתרים המופיעים בפסק הדין בוקרו לאחרונה ביום 27.11.2009.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

ולהחליף את מס' תעודת הזהות בלבד והגולש היה מגיע למגוון החובות של החייב החדש.[6] והיות שמספר תעודת זהות הוא מידע זמין לכל, שכל אחד יכול לקבלו על פי חוק מרשם האוכלוסין, היה המאגר פתוח למעשה לכולי עלמא.[7]

34. ישנן דרכים להימנע מכך. כך למשל ישנה שיטה המכונה 'שיח מתמשך' או session. בשיטה זו הדפים 'מקושרים' אחד לשני ולא ניתן להיכנס לכל דף בנפרד. יש צורך 'לעבור' את הדף הראשון כדי להמשיך הלאה, וממילא לא ניתן להשתמש במס' ת.ז. כדי לדלג על הדף הראשוני. יש גם שיטות אחרות אך אלו לא נעשו במקרה שלפנינו ואין טעם להתעמק בהן.

<u>כשל שני – אפשרות שינוי הסכום המופיע בדף החוב</u>

35. כפי שציינו, אתר המרכז הוא זה האחראי להצגת הקביעה מי חייב מה וכמה. והנה, הסתבר כי ניתן היה באופן פשוט בהחלט לשנות את סכום החוב שהופיע על המסך. קרי, לאחר שהמשלם עבר מספר מסכים והוצג למשלם הסכום שאותו אמור היה לשלם בשדה 'כללי סכום לתשלום', יכול היה המביט להיכנס לאותו שדה, לשנות את הסכום לסכום אחר ולשלם את הסכום האחר. הנאשם הראה בבית המשפט לתביעה ולאנשי המרכז את האפשרות הזו. מדובר באפשרות קלה שבקלות שאיננה דורשת כל תחכום (רק הנחת העכבר על השדה 'כללי סכום לתשלום').

36. מה שקרה, כנראה, הוא שלגולש המבקש לשלם תשלום הוצג מעין 'טופס' שבו פרטים רבים שיכול היה לשנות; כתובתו, מקום למשלוח הקבלה, פרטי התקשרות וכו'. כנראה שמי שבנה את האתר לא שם לב שגם 'הסכום לתשלום' שהוצג היה בשדה שניתן לעריכה על ידי המבקש לשלם.

37. כלומר, נניח כי היה אדם חייב 5,000 ₪. הוא יכול היה להיכנס לאתר, לשנות את הסכום מ – 5,000 ₪ לסכום של 50 ₪, ולשלם רק את הסכום של 50 ₪.

---

[6] הנאשם בחוות דעת מומחה שהגיש מטעם עצמו, טען (עמ' 27 סעיף 128) שניתן להגיע לכך גם בחיפוש במנועי חיפוש, במקרים שבהם מס' ת.ז (או ID מסוג אחר) איננו מוסתר. אינני בטוח בכך ובכל מקרה אין טעם להיכנס לכך בעניינו.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

38. עובדה זו אפשרה (לפחות תיאורטית) גם למבקשי תשלום תמימים לטעות. יכול היה אדם לבקש לשלם רק חלק מהסכום ולסבור כי אפשרות העריכה מעידה על יכולת לשלם חלק מהחוב. מי שלמשל היה חייב 5,000 ₪, יכול היה לחשוב שאם אין ביכולתו לשלם את כל הסכום, יכול הוא לשנות את הסכום ולשלם רק את חלקו, והתוכנה תחשב מעצמה את הסכום שנותר לשלם. ונעיר כי אפשרות כזו קיימת גם קיימת באתרי תשלום רבים אחרים.

<u>כשל שלישי – תשלום חלקי מאיין את כל הסכום</u>

39. מסתבר עוד, שהאתר לא נבנה לתשלומים חלקיים. דהיינו, מי ששילם אפילו חלק קטן מהתשלום, הרי מבחינת המרכז לגביית קנסות כאילו שילם את כל הקנס. מבחינה זו, הכשל השני והשלישי צמודים זה לזה. היות שלא הייתה כל אפשרות של תשלום חלק מהקנס, אלא את כולו בלבד, הרי כל תשלום שנרשם לטובת הקנס איין (מבחינת המרכז לגביית קנסות) את כל הסכום.

40. לדוגמא, מי שהיה חייב 5,000 ₪ ושילם רק חמישים, הרי במרכז נרשם כאילו שילם את כל הסכום וכל החוב של 5,000 ₪ נמחק ואיננו עוד. במחשב האתר סומן כל הסכום כשולם, למרות שרק חלקו שולם. כפי שציין המומחה זאב רובינשטיין **"הבעיה השניה באתר הייתה שלא רק שהיה אפשר בשינוי קל שבקלים לשנות את הכתובת ולהיות מפונה לשרת התשלומים, אלא שבמקרה והיה משונה הסכום, מבחינת המרכז הזיכוי היה מלא על הכל. והסיבה לכך היא שהייעוד של האפליקציה היא תשלום מלא של החובות, האפליקציה לא תומכת בצורת עבודה בה משלמים חלק מהסכום"** (פר' עמ' 14 ש' 22-18).

41. המומחה לא בוש לומר כי מדובר בתקלה קשה. וכדבריו **"כאיש אבטחת מידע אחרי ניסיון רב, אני יכול לומר שצירוף של שני המחדלים האלה הוא אחד מהמחדלים החמורים שראיתי בימי עבודתי"** (פר' עמ' 14 ש' 25-22).

42. למען ההגינות נציין כי לטווח ארוך לא ניתן היה כנראה לצאת נשכר מכך. זאת משום שבאתר המרכז לגביית קנסות היה נמחק הקנס, אך התשלום שהיה נרשם בשרת התשלומים הממשלתי היה הסכום האמיתי ששולם. וכשהיו נעשות התאמות בסוף החודש, היו מתגלות מן הסתם התקלות. וניתן דוגמא להבהרה זאת. נניח כי חייב כלשהו חייב 5,000 ₪, ושינה את

---

[7] הנאשם בחוות דעתו (סעיף 178) אף הציג מעין 'מנוע חיפוש' שייתן לכל מבקש את החובות למדינה תוך כדי הקלדת

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

הסכום ל – 50 ₪ ושילם אותם. חובו במרכז לגביית קנסות היה נמחק אך שרת התשלומים היה מאשר תשלום של 50 ₪ בלבד. בסוף החודש כשהיו נעשות התאמות בין הסכום שלכאורה 'שולם' במרכז לגביית קנסות (שהוא 5000 ₪) לבין הסכום שהתקבל בשרת התשלומים שהוא 50 ₪, הייתה מתגלית התקלה.

43. ולאחר שהסברנו את התקלות, נחזור שוב לגיבורינו הלמו ושדות הנאבקים להם בעולם הווירטואלי ונסביר מה אירע. ונדגיש כי התקלות עליהן עמדנו כעת התגלו רק בסוף החקירה, כך שבמהלך האירועים שנתאר היו רוב המעורבים כמגששים באפילה.

<u>פרק שלישי – ובו ידובר במעללי הלמו לפרטיהם באתר המרכז לבדיקת קנסות</u>

44. במסגרת המאבק והעימות בין הנאשם לשדות, השמיצו הללו זה את זה. בין שאר הטענות, נטען כי עופר שדות הוא פושט רגל, עבריין מורשע, החייב כסף רב למדינה אך איננו טורח לשלמו. זאת למרות שיש לו הכנסות רבות מעסקי האינטרנט שברשותו. אשר לכן, החל הנאשם לברר פרטים על עופר שדות כולל חובותיו השונים למדינה. כל זאת מתוך מטרה למצוא ולהשיג אישורים ברורים ומפורטים לחובותיו של שדות למדינה.

45. במסגרת זו, הגיע למרכז לגביית קנסות, וגילה כי לעופר שדות יש חובות במרכז. לגרסת הנאשם, שבעניין זה אני מקבלה לחלוטין, ביקש הנאשם להוכיח כי לשדות יש חוב למדינה. אשר לכן, הייתה תכניתו לשלם סכום מזערי עבור שדות. הוא הניח כי לאחר שישלם שני שקלים, יקבל אישור כי שילם סכום זה. בנוסף הניח כי יקבל הודעה רשמית על יתרת החוב, הודעה שבה יוכל להשתמש (שתי הנחות שהתגלו כהרות אסון כפי שיוברר).

46. הנאשם בדק ומצא כי שני חובות ברורים, חוב תעבורה אחד בסך של אלפיים מאה ושלושה ש"ח (2103) לערך ועוד חוב אחר של כשבעה מיליון (ליתר דיוק 7,100,121 ש"ח) הקשור לחלק מהקנסות שהושתו על שדות במשפטים פליליים ולא שילמם מעולם. אשר לכן, נכנס הנאשם ושילם שני שקלים בכל אחד מהתיקים. זאת עשה לטענתו רק אחרי שבירר במרכז מידע אם ניתן לשלם חוב עבור אחר ונענה בחיוב.

מס' ת.ז. בלבד. ברור שאם אכן האתר בנוי בצורה זו, כל בר דיכפין יכול לבנות מנוע חיפוש פשוט כעין זה.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

כיצד הגיע הנאשם לעמוד העוסק בחובותיו של שדות למדינה?

47. ישנן שתי אפשרויות לכך. הדרך הקלה (באותה תקופה) הייתה פשוט להקליד את מס' ת.ז. של שדות. כפי שהראינו קודם, ברגע שיש בידי הגולש קישור (URL) של חייב כלשהו, כל שהיה צורך בו הוא להקליד את מס' ת.ז. של חייב אחר שברצונך היה לברר את מצבו במקום החייב המקורי. אין חולק שאת מס' ת.ז. של שדות היה לנאשם שכן התלונן עליו במשטרה מספר פעמים ובירר זאת לצורך התלונה (ת.ז של שדות הופיעה ברישום בעלי מניות לחברה בבעלותו ובעוד מספר מקומות). זו הדרך שהמדינה טוענת בלהט שהנאשם בחר בה (ראו למשל טענות ב"כ המשיבה בסיכומיו סעיפים 35-28).

48. האפשרות השנייה כטענת הנאשם, היא שאת הקישור קיבל ישירות מעופר שדות במסגרת הסכסוך ביניהם כהוכחה לכך שאין הוא חייב דבר. התביעה מתנגדת בחריפות לכך, כשהיא סבורה שהנאשם העלה טענה 'כבושה' זו כדי שלא ייאשם בחדירה למחשב.

49. אודה כי התלבטתי בעניין זה אך בסופו של דבר החלטתי מחמת הספק לקבל את גרסת הנאשם כי קיבל את הקישור משדות. ראשית, כפי שציינתי בכל הסכסוך בין השניים, מקובלת עלי יותר גרסת הנאשם כי הוא היה זה שהוטרד והותקף לראשונה, וגרסתו אמינה עלי יותר מזאת של שדות. שנית, במסגרת הסכסוך ביניהם, וההשמצות ההדדיות הלא מעטות, וההתכתבויות הרבות, אין זה נמנע ששדות שלח לו קישור זה ובוודאי ספק יש בכך.

50. אשר על כן אני קובע כי לו רק מחמת הספק, הגיע הנאשם לדף של שדות בעקבות קישור ששלח לו שדות.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

האם יש חשיבות לכך שהנאשם שילם בכרטיסי אשראי לא מזוהים?

51. ישנם שירותים רבים שכדי להשתמש בהם יש צורך בכרטיסי אשראי (כגון קניות ברשת או בטלפון). אולם מה יעשה אדם שאין לו כרטיס אשראי? אם מסיבות עקרוניות ואם מכורח המציאות בה אין שום בנק המוכן להנפיק לו כרטיס אשראי? או משום רצונו באנונימיות? לצורך כך ישנו שירות של כרטיסי אשראי המשולמים מראש. ניתן לקנות כרטיסים מעין אלו בדואר בסכומים שונים ואף ניתן להטעינם שוב ושוב.

52. במקרה שלפנינו שילם הנאשם שני תשלומים של שני שקלים כל אחד בכרטיס אשראי לא מזוהה. מדובר בכרטיס אשראי שאותו הטעין ב-400 ש"ח וביצע בו פעולות שונות. ברור כי אם היה לו כרטיס אשראי עם שמו, היה קל הרבה יותר לזהותו, ולטענת התביעה מראה תשלום זה כי הנאשם ביקש להתחמק. נציין כי כרטיס זה נמצא אצל התביעה בחיפוש בביתו של הנאשם והוא הודה כי השתמש בו ולא הסתיר זאת מעולם.

53. אולם לטענת הנאשם השתמש בו מהסיבה הפשוטה שאין בידו כרטיס אשראי רגיל. לטענתו, הוא נמצא בבעיות כלכליות ולכן אין בידו כרטיס אשראי עקב סירובם של הבנקים להנפיק לו כזה. כבר בהודעתו במשטרה, הסביר כי הוא "**לא מחזיק בכרטיסי אשראי אישיים, ולא בחשבונות בנק**" (ת/1, שורות 13-14).

54. הנאשם הסביר כי מטבע עיסוקו באינטרנט נאלץ הוא להשתמש בכרטיס אשראי להזמנת שירותים ומוצרים ומחוסר ברירה משתמש הוא בכרטיס אשראי משולם מראש. בנקודה זו מקובלת עלי לחלוטין גרסת הנאשם כי בעיותיו הכלכליות מונעות ממנו מקבל כרטיס אשראי רגיל (ונודה כי לאור שלל עיסוקיו אינני מתפלא על בעיות אלו ולא נוסיף בכך).

55. אשר לכן, אין ללמוד דבר מכך שהנאשם שילם בכרטיס אשראי שאינו מזוהה מיידית. אכן, אם היה משלם בכרטיס אשראי רגיל, היה הסיפור מתברר מהר יותר אך בוודאי לא עשה זאת בכוונה להסתיר את מעשיו.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

הוכחות לכך שהנאשם עשה את מעשיו בגלוי ללא כוונת הסתרה

56. הנאשם חזר וטען לפני כי כל כוונתו הייתה לשלם סכום קטן ולקבל אישור על כך. הנאשם הציג בפני תדפיס צילום מסך של האתר המאפשר פרטים למשלוח הקבלה שאינם פרטי בעל החוב. על פי צילום מסך זה (נ/2) שילם שני שקלים עבור שני חובות של עופר שדות אך ביקש כי הקבלה תשלח אליו (לפרטיו בעכו כולל שמו וכתובת דואר). ברור כי אם מילא את הפרטים באתר בצורה זו, הרי ודאי לא ניסה להתחמק.

57. אשר על כן, בקשתי מעד התביעה המומחה זאב רובינשטיין לבדוק את טענת הנאשם (פר' עמ' 24 ש' 18-16) ולהודיע זאת לתובע. התובע הודיע לי כי העד רובינשטיין לא מצא את כל פרטי התובע אך מצא כי בשני השוברים מופיע השם "משה" כמשלמם (ת/17).

58. הנאשם אומנם טען וטוען לפני כי כל פרטיו היו צריכים להופיע שם, ורק חוסר יידע או מאמץ גרם לכך שרק השם "משה" יימצא. אך די לנו בכך. ברור שהשם "משה" איננו קשור למשה רבנו כי אם למשה הלוי, וברור כי הנאשם לא ניסה להסתיר כלל את מעשיו.

סיכום מעשי הנאשם

59. אשר לכן אני קובע כי הנאשם קיבל קישור מאת שדות לדף הרלוונטי באתר המרכז לגביית קנסות, שם בדק את קנסותיו של שדות, והחליט לשלם סכום קטן כדי לקבל אישור על יתרת החוב של שדות. הנאשם שילם שני שקלים, בשני חובות, וסבר כי הקבלות תשלחנה אליו ובא לציון גואל.

60. אלא שהנאשם לא היה מודע לכשלי האתר שאותם הצגתי בפרק השני, וכך התפתחה העלילה בכיוון אותו לא צפה איש.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

<u>פרק רביעי – המרכז מתלונן, המשטרה תוקפת, והפרקליטות בעקבותיה</u>

<u>הבוקר שאחרי</u>

61. כפי שציינו הנאשם לא ידע (וכנראה לא יכול היה לדעת) על הכשלים שבאתר. הוא לא ידע כלל כי לא ניתן לשלם תשלומים חלקיים וכי אפילו תשלום חלקי עבור חוב ימחק את כל החוב במרכז לגביית קנסות.

62. בבוקר המחרת בדקה הגב' דניאלה גולן עובדת המרכז את הרישומים. בדרך כלל מדובר על תשלומים של ארבע מאות – חמש מאות אלף ₪ ליום. אך באותו יום היה לפתע תשלום של למעלה מ- 7,000,000 ₪ (שבעה מיליון) והדבר נראה תמוה בעיניה. היא בדקה את התשלומים וגילתה כי חובו של עופר שדות אופס למעשה במרכז (למרות שבפועל שולמו רק שני שקלים).

63. נציין כי הגב' גולן אחראית על מערכת המחשוב אך לא הייתה מודעת לכשלים והסבירה כי לא היא אחראית על האתר ויכולתה מוגבלת לשינויים קטנים. כשנשאלה במהלך חקירתה האם **"יש אפשרות להיכנס למרכז רק עם ת.ז?"** (עמוד 48 לפרוטוקול, שורה 28) והשיבה כי **"לא אמורה להיות"** (עמוד 49 לפרוטוקול, שורה 1). בהמשך עדותה, משנשאלה לגבי טענת הנאשם כי קיימת אפשרות לשנות כתובת URL שמתייחסת לחוב של פלוני, ולהכניס ת.ז. זהות של אלמוני, וכך לקבל תצוגה של חובותיו, השיבה: **"זה מרשים. אני לא יודעת למה זה עובד ולא ידעתי את האפשרות הזאת... אני לא מכירה את זה..."** (עמוד 49 לפרוטוקול, שורות 2-4). היא גם לא הכירה את אפשרות עריכת שדה התשלום, למרות שזו פשוטה לחלוטין. היא גם ציינה כי עקב האירוע נעשתה בדיקה פרטנית של כל תשלום ומלבד שני מקרים אלו לא היו מקרים כאלו בעבר.

64. עקב האירוע הוחלט במרכז לגביית קנסות להתלונן במשטרה (ת/16). המתלונן היה עובד המרכז ארז אלחנן שהתלונן ביום 30.6.2008. היות שהתיקים נסגרו במרכז עקב התשלום החלקי, דיווח הוא למשטרה על חשדות כי הייתה כאן 'חדירה' למערכת הקנסות. היות 'שהנהנה' היה עופר שדות, הרי התלונן הוא על שדות כחשוד עיקרי. מעדותו של ארז אלחנן עולה כי גם הוא לא הכיר את כשלי האתר ולא היה מודע לבעיות.

65. אנשי המרכז לא הסתפקו בזאת אלא הזמינו דו"ח מפורט מחב' "אבנת" (אבטחת מידע וניהול סיכונים) שהוגש לבית המשפט (ת/7). ואכן, הדו"ח מפרט כשלי אבטחה רבים וביניהם

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

כאלה שציינו מקודם ועוד אחרים שיש לתקנם. נציין אבל כי הדו"ח מתייחס לאירוע כאל "ניסיון הונאה" ולא התייחס לאפשרות הסבירה מאוד כי מה שאירע איננו תוצאה של הונאה מכוונות. ושוב, אנו מניחים כי כל הדברים שהוזכרו בדו"ח לגבי האתר, תוקנו.

<u>המשטרה תוקפת</u>

66. לאחר התלונה במשטרה ביום 30.6.2008 היה החשוד הטבעי עופר שדות. זאת הן לאור עברו והן לאור העובדה שהוא הנהנה הפוטנציאלי. המשטרה לא בזבזה זמן וכבר יום אחר כך ביום 1.7.2008 ביצעה חיפוש אצל שדות וחקרה אותו כאשם באירוע.

67. גם שדות לא בזבז זמן ובחקירתו הראשונה הודיע למשטרה כי אם מאן דהוא ביצע את החדירה, הרי לא הוא היה זה כי אם הנאשם משה הלוי (הלמו) וכי לטענתו הלמו זה מתנכל לו רבות וקשות על לא עוול בכפו (נ/23 שורות 30-27). לטענת שדות בחקירתו זו אין לו את הידע והיכולת לפרוץ למחשבים ורק להלמו יכולת זאת.

68. במקביל לחקירתו של שדות, החלה המשטרה לבדוק את כרטיס האשראי הלא מזוהה בו השתמש הלמו. הבדיקה העלתה כי נעשו בו עסקאות באזור עכו, וכי בחלק מהעסקאות מופיע מס' ת.ז. של הנאשם. כן נבדקו מספרי ה – IP של ההתקשרות בחברת בזק בינלאומי וגם הם התאימו לנאשם (עדותו של רס"מ אפרתי פר' עמ' 4 ש' 5-1). אשר על כן, ביום 4.8.09 יצא צוות מירושלים לעכו כדי לערוך חיפוש ולחקור את הנאשם. אין חילוקי דעות כי הנאשם שיתף פעולה עם המשטרה בכל שהתבקש והציג כל חומר שנאמר לו להציג (פר' עמ' 5 ש' 19-17).

69. בו ביום בשעות הבוקר כבר הציג הנאשם את גרסתו. זו למעשה לא השתנתה בשום שלב והייתה עקבית לחלוטין לאורך כל הדרך עד לסיכומיו לפני. לאחר שהוזהר כדין כי הוא חשוד בעבירות ענה כי:

"השתמשתי כדין באתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט, לא ביצעתי חדירה למחשב, לא ניסיתי למחוק או לסגור חוב לאדם כלשהו. לדעתי יש בעיה במערכת המחשבים של הנהלת בתי המשפט, שלא יודעת לבצע חיסור אריתמטי פשוט של סכומים שהתקבלו בהורדתם מסך הכל החוב הכללי. שאלה: בוא תסביר לי מה כן עשית?

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

תשובה: נכנסתי לאתר בתי המשפט, שילמתי שני שקלים לטובת עפר שדות, נתתי את השם וכתובת שלי ומספר כרטיס אשראי שהיה ברשותי, למשלוח קבלה של שני שקלים, והמתנתי שהקבלה תגיע בדואר. הסכום הוא סכום של 2 שקלים שהיה צריך לרדת מהסכום של החוב הכללי. מניסיוני, ככה עובד מערך התשלומים הממשלתי למשל, חוב לביטוח לאומי, חוב למס הכנסה, חוב לאגרת הטלוויזיה והרדיו.

.....

שאלה: למה שילמת בכרטיס ויזה שאין לו בעלים?

תשובה: מדובר בכרטיס אשראי שנמכר באמצעות דואר ישראל, מדובר בכרטיס אנונימי בהגדרתו. אני לא מחזיק בכרטיסי אשראי אישיים, ולא בחשבונות בנק.

שאלה: למה שילמת 2 ₪ לטובתו של עפר שדות? האם אתה חבר שלו?

תשובה: אני עיתונאי עצמאי. יש לי אתר אינטרנט בו אני מפרסם כתבות בנושא משפט המחשב. על מנת לכתוב כתבה ולהוכיח שלעופר שדות יש חובות למדינת ישראל, שילמתי שני שקלים על חשבון החוב שלו, על מנת שאני אקבל קבלה בדואר על התשלום, על מנת שאוכל להוכיח שלעופר שדות יש חוב למדינת ישראל. זאת הייתי צריך לאחר שעפר שדות הכחיש נמרצות שהוא חייב כספים למדינה. התרגיל הזה בוצע בעבר על ידי עיתונאים כמו דן מרגלית, שהפקיד לחשבונו של ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל בשנת 1976 שיק לחשבון של מטבע זר בארה"ב בתקופה שהיה איסור על אזרחי ישראל להחזיק חשבון כזה.

.....

הייתי צריך מסמך בכתב שאני מוכיח קיומו של חוב של עפר שדות למדינת ישראל, זאת לאחר שהוא הכחיש בטוקבקים שהוא חייב כספים למישהו. יותר מזה, הוא טען שהוא חי כמו מלך, שהוא עושה מיליונים" (ת/1 גליון 1 ש' 1 עד ת/1 גיליון 2 ש' 25).

70. בהמשך לכך, המשיך הנאשם לפרט את תלונותיו על התנכלותו של עופר שדות אליו והכול בגלל הכתבה שפרסם בשנת 2005. הנקודה היחידה שאיננה ברורה בדבריו היא כיצד הגיע לחוב של עפר שדות. האם בדרך של החלפת ת.ז. או דרך קישור שקיבל ישירות מעפר שדות (וגם בחקירתו הנוספת ת/2 נקודה זו איננה ברורה). נציין כי ישנה חשיבות לכך שזו הגרסה הספונטאנית שניתנה מייד בתחילת החקירה, היות שמקובל להתייחס לגרסה ראשונית כאמינה יותר.

71. המשטרה כמובן לא הסתפקה בחקירתו של הנאשם וביצעה פעולות רבות הקשורות לענייננו ובסופו של דבר העבירה את התיק לפרקליטות.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

הפרקליטות תובעת

72. גם הפרקליטות לא התעצלה, ובזריזות ראויה לשבח הגישה ביום 19.11.2008 כתב אישום כנגד הנאשם שתוקן ביום 21.1.2009. התיקון התמצה בהוספת סעיף כי מיקומו של המרכז לגביית קנסות ושרתי המחשב שלו הם בירושלים, כך שפעולת החדירה התבצעה בירושלים. עוד הודיעה הפרקליטות כי ייתכן שתבקש עונש מאסר ולכן מן הראוי למנות לנאשם סנגור ציבורי אם לא ימנה הנאשם סנגור לעצמו.

73. הנאשם טען כי אין סמכות מקומית לבית המשפט בירושלים וכי יש להגיש את כתב האישום בעכו. אין בבעלותו מכונית והוא מגיע בתחבורה ציבורית כך שלטענתו יש משמעות להטרדתו לחינם שוב ושוב מעכו לירושלים.[8] בנוסף, הודיע כי בדעתו להגן על עצמו ואין לו צורך בסנגור ציבורי ולא ימנה לעצמו עורך דין.

74. בסופו של דבר נדחתה טענתו בדבר הסמכות אך לאור התעקשותו להגן על עצמו, הוחלט כי אין מקום למנות לו סנגור. נציין כי החלטות אלו ניתנו על ידי המותב הקודם שדן בתיק שלא שמע בו הוכחות. התיק עצמו הועבר אלי על ידי כב' הנשיאה ביום 25.5.2009 ומאז דנתי בו אני.

75. במהלך המשפט התבררו העובדות אותן ציינו למעלה אשר לא כולן היו ידועות לפרקליטות מלכתחילה. אשר על כן, בסיכומיו המפורטים זנח ב"כ המדינה את הטענה כי מדובר ב'הונאת מחשב מתוחכמת' ובמקום זה, טען כי במעשיו עבר הנאשם על פריטי האישום המופיעים בכתב האישום.

76. לטענת המדינה, מעשי הנאשם פגומים מבלי כל קשר לשאלה האם צדק בסכסוכו עם שדות אם לאו, והאם ידע מראש מה תהיה התוצאה של ניסיונו לשלם לשדות. לטענת המדינה, אם כן, אפילו אם נניח לטובת הנאשם כי כל שרצה היה לשלם עבור שדות שני שקלים על מנת לקבל הוכחות על חובו של שדות, אפילו כך עבר את העבירות המיוחסות לו.

---

[8] נעיר כי לדעתנו לא היה צורך בהוספת הסעיף שכן סמכות השיפוט המקומית באינטרנט חלה על כל מדינת ישראל אולם אין צורך לדון בכך בענייננו. ראו בעניין סמכות השיפוט המקומית באינטרנט בש"א 8033/06 הקשורה לתיק 988/06 (שלום י-ם) חיים לוי נ. אלון שטיינברג ניתנה ביום 10.4.2007.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

ולצורך בדיקת טענות אלו, מן הראוי כי נבדוק את הפן המשפטי סעיף סעיף.

<u>פרק חמישי – ובו ייבדקו ההשלכות המשפטיות של מעשי הלמו והאם יש בהם פלילים</u>

77. ולאחר שקבענו סופית את העובדות, נבדוק האם יש עבירה פלילית במה שעשה הנאשם. הנאשם הואשם בחמישה פרטי אישום ונעבור עליהם סעיף סעיף כסדרם:

<u>חדירה לחומר מחשב על מנת לעבור עבירה אחרת – אישום בעבירה על סעיף 5 לחוק המחשבים, התשנ"ה – 1995 (להלן: חוק המחשבים)</u>

78. הנאשם הואשם בעבירה על סעיף 5 לחוק המחשבים התשנ"ה - 1995. סעיף זה מופיע בפרק ב' הדן בעבירות מחשב וקשור לסעיף 4 שלפניו. ונצטטן כלשונם:

4. החודר שלא כדין לחומר מחשב הנמצא במחשב, דינו - מאסר שלוש שנים; לענין זה, "חדירה לחומר מחשב" - חדירה באמצעות התקשרות או התחברות עם מחשב, או על ידי הפעלתו, אך למעט חדירה לחומר מחשב שהיא האזנה לפי חוק האזנת סתר, תשל"ט-1979.

5. העושה מעשה האסור לפי סעיף 4 כדי לעבור עבירה על פי כל דין, למעט על פי חוק זה, דינו - מאסר חמש שנים.

חומר מחשב לעניין חוק המחשבים מוגדר בסעיף 1 לחוק שהוא סעיף ההגדרות ועל פיו:

"חומר מחשב" - תוכנה או מידע;

תוכנה מוגדרת גם היא בסעיף ההגדרות בזו הלשון:

""תוכנה" - קבוצת הוראות המובעות בשפה קריאת מחשב, המסוגלת לגרום לתיפקוד של מחשב או לביצוע פעולה על ידי מחשב, והיא מגולמת, מוטבעת או מסומנת במכשיר או בחפץ, באמצעים אלקטרוניים, אלקטרומגנטיים, אלקטרוכימיים, אלקטרואופטיים או באמצעים אחרים, או שהיא טבועה או אחודה עם המחשב באופן כלשהו או שהיא נפרדת ממנו, והכל אם אינה מיועדת לשימוש במחשב עזר בלבד."

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

79. דהיינו, לטענת התביעה לא רק עבר עבירת חדירה למחשב, אלא עבר עבירת חדירה למחשב על מנת לעבור עבירות אחרות שצוינו בכתב האישום (פגיעה בפרטיות, התחזות לאדם אחר, ועוד). ברור אם כן, שכדי לעבור את העבירה שיוחסה לו, צריכים אנו להוכיח קודם כי עבר עבירה של חדירה למחשב.

80. על הבעייתיות בהגדרת עבירת החדירה למחשבים כבר דנו בתיק אחר שעסק בכך (להלן: "פס"ד מזרחי"), ונחזור בקצרה על חלק ממה שהוסבר שם.[9] אין בחוק הגדרה מספקת לחדירה למחשב. עצם המושג "חדירה" הוא מושג הכרוך בעולם הגופני שבו יש לדברים נפח ומשקל. חדירה בעולם הפיזי פירושה מעבר גבול/גדר/קיר/מחסום ו/או כל תחום מוחשי אחר. כדי לחדור צריך שיהיו גבולות אותם צריך לעקוף ולעבור. אולם למה הכוונה חדירה כשמדובר במחשב?

81. הסעיף מגדיר **"חדירה לחומר מחשב" - כחדירה באמצעות התקשרות או התחברות עם מחשב, או על ידי הפעלתו.** אולם אין כל ביאור בהיר ל"חדירה". המונח "חדירה" מוגדר באמצעות המילה "חדירה", כך שההגדרה איננה מקדמת אותנו. האם כל התקשרות למחשב היא חדירה? האם כל שיח אינטראקטיבי בין מחשב א' למחשב ב' מהווה חדירה של א' ל-ב? מהם אותם גבולות שצריך לעבור כדי לחדור?

82. וכמובן זהו רק השלב הראשון, שכן לא כל חדירה אסורה אלא רק חדירה "שלא כדין". גם אחרי שנצליח להגדיר חדירה בדרך זו או אחרת, נשאלת השאלה מהו המונח שלא כדין? האם בכל מקרה שבו לא רצה בעל האתר בהתקשרות כזו מדובר בחדירה שלא כדין? האם די בחדירה שנעשתה שלא בהתאם לחוזה (מפורש או מכללא) בין החודר לבעל המחשב הנחדר כדי שהחדירה תיחשב שלא כדין? האם ניתן כלל להתייחס לנורמות אזרחיות הסכמיות? האם כדי שתהיה חדירה כדין צריך אישור מפורש לחדור? ועוד ועוד.

83. צריך לזכור שחוק המחשבים חוקק בתקופה בה הייתה סביבת העבודה שונה.[10] <u>עובדה היא שבכל חוק המחשבים לא מופיעה כלל המילה אינטרנט (או 'מרשתת' כהגדרתה בעברית), וגם אין בחוק התייחסות עקיפה לרשת.</u> בתקופה הטרום-אינטרנטית ואף מעט אחריה, כל התקשרות

---

[9] ראו לעניין זה פסק דיננו בתיק 003047/03 (י-ם) מדינת ישראל נ. אבי מזרחי (ניתן ביום 29.2.2004) ובעיקר פסקאות 51-69 לפסק הדין.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

עם מחשב או עם רשת מחשבים הייתה באמצעות הכנסת שם משתמש כלשהו שגובה בסיסמת כניסה. כדי להתחבר היה צורך להתקשר, להזין שם וסיסמא ואז ורק אז הופעל החיבור. בתקופה זו, היה ברור מהי חדירה. חדירה הייתה בעצם עקיפה של הצורך בשם וסיסמא, בדרך כלל, על ידי שימוש בשמות וסיסמאות של אחרים. סיסמאות שאסור היה לחודר לדעת עליהן ולא יכול לדעת עליהן ללא פעולות בלתי-חוקיות מצידו. לא היה לכן כל צורך מיוחד להסביר את המונח חדירה.

84. המצב הטכנולוגי כיום שונה בהרבה. מחשבים מקושרים ומתקשרים ביניהם כיום בדרכים שונות ומשונות. דואר אלקטרוני, החלפת תכנים אוטומטית, קבצי תוכנה חינמיים המוצעים לכל, שידורי רדיו וטלוויזיה דרך האינטרנט, מצלמות רשת בזמן חי, טלפונים אינטרנטיים, אפשרות חיבור לאינטרנט בכל מקום ויישומים שונים ורבים הזמינים לשימוש. חלקם אף פועלים באופן אוטומטי כמעט ובצורה שקופה למשתמש, כלומר מבלי שהמתשמש יודע כיצד הם פועלים, ואת רוב הגולשים, יש להניח, גם לא מעניין לדעת כיצד פועל השירות. במצב מעין זה של פעילות מתמדת, רוחשת, ושוקקת, לא ברור תמיד מהי חדירה מותרת, מהי חדירה חצופה, ומהי חדירה שלא כדין.

85. ישנן תיאוריות וטענות רבות לעניין הגדרת "חדירה", שבחלקן דנו בפס"ד מזרחי. אולם כל המלומדים העוסקים בתחום תמימי דעים כי מדובר במונח קשה להגדרה. אשר לכן, היו מלומדים אשר הציעו לפרש בצמצום את הגדרת החדירה לצורך המשפט הפלילי.[11] אישית אנו סבורים כי ייתכן שמן הראוי היה לנסות לזנוח את הניסיון להגדיר מושגית את המונח "חדירה למחשב" אלא לנסות להגדירו בצורה קזואיסטית. קרי, לתת רשימת מקרים שקיומם ייחשב ל"חדירה" (כגון השגת סיסמאות במרמה, כניסה לאתרים שמבקשים לחסום באופן טכנולוגי את הכניסה ממי שאין לו "מפתח", או שיש בהם אמצעי אבטחה שרמתם תוגדר בחוק, ועוד). אין אפשרות לדעתנו למצוא הגדרה מופשטת טובה שנוכל להיעזר בה, אולם שוב, זו דעה אישית.

86. אולם כל זה איננו רלוונטי למקרה שלפנינו. משקבעתי עובדתית כי הלמו קיבל משדות את הקישור לאתר המרכז לגביית קנסות שדן בו, הרי ברור כי לא עבר עבירת חדירה למחשב וממילא לא חדר למחשב על מנת לעבור עבירה.

---

[10] החוק חוקק בשנת 1995 לאחר 12 שנה של דיונים, מה שמסביר את העובדה שאיננו לגמרי מתאים להיום. ראו בעניין זה מאמרו של פרופ' מיגל דויטש "חוק המחשבים במבחן העתים – זווית המבט של מציע החוק" שערי משפט כרך ד' (סיון תשס"ו - יוני 2006) עמ' 281-257. http://www.mishpat.ac.il/objects/דויטש.pdf

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

87. התובע שברורה הייתה לו נקודה זו, עשה מאמץ גדול להוכיח כי הנאשם בדק את חשבונו של שדות על ידי שינוי ת.ז. ב – URL. לטענתו, מדובר בעקיפת אמצעי אבטחה, גם אם אלו בלתי מספקים כפי שיהיו. אציין, כי אפילו נכונה השערה עובדתית זו של התביעה, אין מדובר לדעתי ב"חדירה שלא כדין" לחומר מחשב, כהגדרת העבירה בחוק המחשבים. הכלל הראוי הוא שכל אתר שניתן להיכנס אליו בקלות כה רבה, אי אפשר לטעון שהיה אסור להיכנס אליו. אין מדובר באמצעי אבטחה לא מספיקים, אלא בחוסר אמצעי אבטחה כלל. בהיעדר מחסום כלשהו, אין לומר שיש "חדירה", וודאי שאין מדובר בחדירה שהיא "שלא כדין".

88. נוסיף שאפילו מומחה ההגנה עת/3, גדעון ינקוביץ, אשר נתן ייעוץ לבתי המשפט מטעם חברת אבנט בכל הקשור לאבטחת מידע, אישר בחקירתו הנגדית כי "**בזמנו היה אפשרי להיכנס עם ת.ז בלבד**" ולגרסתו, הכשל מקורו בכך ש"**אנשים שתכננו וביצעו את האתר לא יישמו את מה שאמרו להם**" (עמוד 32 לפרוטוקול, שורות 25-26).

89. ממילא נראה כי אפילו אם בדק הלמו את חשבונו של שדות כטענת התביעה, לא עבר עבירה של חדירה למחשב, וממילא לא עבר את העבירה בנסיבות של סעיף 5 לחוק ונוסיף כי איננו קובעים מסמרות בהלכה זו משום שלא היה צורך בכך לאור קביעתנו (לפחות מחמת הספק) על הדרך שבה הגיע הלמו לחשבונו של שדה.

90. אשר על כן מזכה אני את הנאשם מפריט אישום זה ולו רק מחמת הספק.

<u>מידע כוזב – אישום בעבירה על סעיף 3(א)(1) ו-(2) לחוק המחשבים</u>

91. נצטט את הסעיפים הרלוונטיים כלשונם:

(א) העושה אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים:

(1) מעביר לאחר או מאחסן במחשב מידע כוזב או עושה פעולה לגבי מידע כדי שתוצאתה תהיה מידע כוזב או פלט כוזב;

(2) כותב תוכנה, מעביר תוכנה לאחר או מאחסן תוכנה במחשב, כדי שתוצאת השימוש

---

[11] ראו למשל עמדתו של ד"ר מיכאל בירנהק "משפט המכונה: אבטחת מידע וחוק המחשבים" שערי משפט כרך ד' חוברת 2 (סיון תשס"ו – יוני 2006) עמ' 357-315. http://www.mishpat.ac.il/objects/Birenheck.pdf

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

בה תהיה מידע כוזב או פלט כוזב, או מפעיל מחשב תוך כדי שימוש בתוכנה כאמור.

92. לטענת התביעה, ברגע שהנאשם שילם חוב של שני שקלים בחובות של שדות, הרי המערכת ראתה בכך חוב ששולם במלואו, ומחקה את חובו של שדות. ממילא עשה פעולה שתוצאתה הייתה פלט כוזב (מחיקת חובו של שדות).

93. ברור לאור קביעתנו העובדתית כי הנאשם כלל לא התכוון לפעולה זאת ולא יכול היה לדעת על תוצאתה. הוא לא העביר מידע כוזב, ולא ניסה ליצר פלט כוזב. כל שביקש היה לשלם סכום קטן של החוב מבלי לדעת על בעיות השרת. נוסיף גם כי התובע ביקש להרשיע את הנאשם בסעיף זה בשפה רפה משהו ומסיבות ברורות.

אשר על כן החלטתי לזכות את הנאשם מפריט אישום זה.

<u>התחזות כאדם אחר – אישום בעבירה לפי סעיף 441 לחוק העונשין תשל"ז – 1977</u>

94. נוסח הסעיף הרלוונטי בחוק העונשין הוא:

441. המתייצג בכזב כאדם אחר, חי או מת, בכוונה להונות, דינו - מאסר שלוש שנים; התייצג כאדם הזכאי על פי צוואה או על פי דין לנכס פלוני והוא עושה זאת כדי להשיג את הנכס או את החזקתו, דינו - מאסר חמש שנים.

95. לטענת התביעה התחזה הנאשם "בתיווך אינטרנטי" כעופר שדות בפני "המרכז לגביית קנסות". לשיטתה, עצם הכניסה לדף החובות של שדות ובירור חשבונותיו מהווה מעין "התחזות" והיות שהייתה לנאשם כוונה להונות, מתקיימות דרישות הסעיף (סיכומי התביעה עמ' 10, סעיף 46).

96. אינני יכול לקבל זאת. לא הוכח לפניי שבאתר המרכז לגביית קנסות יש הוראה או הודעה כלשהי שלפיה הכניסה היא לחייבים בלבד. להיפך, המרכז מעודד תשלומים של כל מי שיכול לשלם, גם עבור אחרים. המציאות היא שבמקרים רבים משלמי החובות אינם החייבים אלא קרובי משפחתם, מעסיקים, חברים, וכו'. לכן, מאפשר המרכז למשלם לתת שם וכתובת למשלוח הקבלה, ששונים מפרטי הקשר של החייב עצמו.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

97. במקרה שלפנינו, לא רק שהנאשם לא התחזה כאחר, אלא השאיר את שמו ופרטיו למשלוח הקבלה אליו. מאליו ברור שבשום שלב לא התייצג בכזב לאדם אחר. מה גם שהקונסטרוקציה של "תיווך אינטרנטי" נראית קצת משונה.

<u>ניסיון לפגוע בפעולת המרכז לגביית קנסות – אישום לפי סעיף 10(1) לחוק המרכז לגביית קנסות</u>

98. בחוק המרכז ישנו סעיף עונשין למי שמפריע לפעולתו. נוסח הסעיף הוא:

10. **מי שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה;**

(1) סיכל פעולה שננקטה לפי חוק זה או הפריע לביצועה;

לכך ביקשה התביעה לצרף את סעיף 25. לחוק העונשין: **"אדם מנסה לעבור עבירה אם, במטרה לבצעה, עשה מעשה שאין בו הכנה בלבד והעבירה לא הושלמה".**

99. לטענת התביעה שינוי ערך הפרמטר "סכום הקנס" לשני שקלים ו"**עקיפת מנגנוני האבטחה, גם אם הלקויים של האתר**" (עמ' 12 סעיף 48 לסיכומי התובע) מהווים ניסיון לפגיעה במרכז לגביית קנסות.

100. שוב, אינני יכול לקבל זאת. כפי שהסברנו, הנאשם לא רצה בשום שלב לפגוע בפעולת המרכז. מטרתו הייתה לשלם חלק מהחוב ולקבל על כך קבלה. פעילות לגיטימית לחלוטין מבחינת המרכז. הוא לא היה צריך לדעת ולא יכול היה לדעת כי עקב כשלי האתר כפי שהיו בשעתם, יקרה מה שקרה. מבחינות מסוימות, טוב שתקלות אלו התגלו כעת וכדרך אגב, כך שניתן היה לתקנם ללא שנעשה בהן באמת שימוש לרעה על ידי מאן דהוא.

101. כהערת אגב, אעיר שאינני מבין מדוע לא ניתן לשלם רק חלק של קנס במרכז. לעיתים אין לאדם את כל הסכום המבוקש. מה רע בכך שהמרכז יגבה חלק מהסכום? (אולי תוך קביעת סכום מינימלי כדי למנוע עלויות). הכלל המקובל בעניין גבייה הוא "**לעולם תיקח**", ויש בכך היגיון ברור.

אשר על כן החלטתי לזכות מפריט אישום זה.

<u>פגיעה בפרטיות – אישום בעבירה לפי סעיף 5 בצירוף 5(2) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981</u>

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

102. סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי:

5. הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף 2(1), (3) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו - מאסר 5 שנים.

בין שאר דרכי הפגיעה בפרטיות מופיעה בסעיף 2(5):

2. פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה:

.....

(5) העתקת תוכן של מכתב או כתב אחר שלא נועד לפרסום, או שימוש בתכנו, בלי רשות מאת הנמען או הכותב, והכל אם אין הכתב בעל ערך היסטורי ולא עברו חמש עשרה שנים ממועד כתיבתו; לענין זה, "כתב" – לרבות מסר אלקטרוני כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001;

103. לטענת ב"כ התביעה, הביטוי **"כתב אחר שלא נועד לפרסום"** המופיע בסעיף 2(5) מתייחס גם לתוכן המופיע באתר המתייחס לנמען. לטענתו, מופיעים היום במאגרי מידע רבים מעין "כתבים" שלא נועדו לפרסום. עצם כניסתו של הנאשם לאתר ושימוש בשמו של שדות לתשלום חלקי, מהווה עבירה על חוק הגנת הפרטיות.

104. אינני יכול לקבל זאת בראש ובראשונה על סמך הממצאים העובדתיים שנקבעו (ולו מחמת הספק). משקבענו כי שדות הוא עצמו זה ששלח לנאשם קישור ל"עמוד החוב האישי" שלו באתר המרכז, הרי שנתן שדות לנאשם רשות לעיין בכך. רשות זו היא בגדר "הסכמה", לפי סעיפים 1 ו-3 לחוק הגנת הפרטיות, ועל כן אין פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(5), וממילא לא עבר הנאשם את העבירה.

105. כהערת אגב נציין שאפילו אם הגיע הנאשם בכוחות עצמו לאתר, אינני בטוח שעבר את העבירה המיוחסת לו. מדובר בחוב ששדות חב אותו למדינה ולא ברור אם תמיד חלה הגנת הפרטיות על הידיעה כי לאדם חובות לא משולמים למדינה. התשלום איננו מהווה פגיעה בפרטיות שכן האתר מעודד תשלומים של חייבים על ידי אחרים. וככלל, ישנה שרשרת של הגנות שיכול היה אולי הנאשם להסתמך עליהן. אך שוב, אין טעם להתייחס אליהן לאור מסקנתי הקודמת.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

106. בכלל צריך לזכור שאם עצם הכניסה לאתר מהווה פגיעה בפרטיות, אזי יש אשם למרכז לגביית קנסות על שהחזיק את מאגר המידע בצורתו הלא מאובטחת. אבטחת המידע מוגדרת בחוק הגנת הפרטיות. "**אבטחת מידע" - הגנה על שלמות המידע, או הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכל ללא רשות כדין".** סעיף 17 לחוג הגנת הפרטיות קובע כי: "**בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע, כל אחד מהם אחראי לאבטחת המידע שבמאגר המידע".** מכאן עולה שלפחות לכאורה המרכז לגביית קנסות אחראי על אבטחת המידע. שאלה היא אם מדובר על אחריות פלילית או אזרחית בלבד, אך שוב, אין זה רלוונטי לענייננו.[12]

אשר לכן, החלטתי לזכותו (ולו מחמת הספק) על עבירה זו.

<u>פרק שישי – המסך יורד והעלילה תמה</u>

<u>שלוש הערות בשולי העלילה</u>

107. רציתי להעיר על שלוש נקודות שאינן רלוונטיות לאישום אך חובה להעיר עליהן. הראשונה היא כי לא נחה דעתי מכך שהמשטרה לא התערבה מספיק בסכסוך בין השניים. אין מחלוקת ששני המעורבים אינם בהכרח אהודי הרשויות. עופר שדות עצמו הורשע בפלילים מספר פעמים, חייב כסף רב לרשויות המדינה, וממילא לא מגלות אליו הרשויות סימפטיה יתירה. גם הנאשם הלמו איננו יקיר המערכת, לאור עימותיו עם המשטרה בעבר. ונדגיש כי בניגוד לשדות, לא הורשע הלמו בדבר ומקור העימותים בפרסומים שלא נשאו חן בעיני המשטרה מסיבות שונות.

108. אולם כל אדם זכאי להגנת המשטרה. גם מי שמתגרה לעיתים במשטרה, מתעמת איתה, ואפילו עבריין שהורשע זכאי להגנה זו. מוקשה בעיני כי המשטרה לא בדקה את תלונותיו של הנאשם ברגע שהגישן בזמן אמת. היה על המשטרה לבדקן למרות שאין הדבר קל ולא לסגרן ללא הנמקה מהותית. וכמובן, עליה היה גם לחקור את תלונותיו הנגדיות של שדות. קשה להשתחרר

---

[12] ונציין כי מחקר עדכני של המלומדים ניבה אלקין-קורן ומיכאל בירנהק שפורסם לאחרונה ממש טוען כי אי הציות לחוק הגנת הפרטיות גבוה במיוחד בקרב אתרים ציבוריים, ואולי המקרה שלפנינו יוכיח. ראו המחקר באתר: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1456968

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

מהתחושה שעקב אישיותם של המעורבים לא התאמצה המשטרה להתערב, בבחינת "יכה יוסי את יוסי". אין הדבר תקין ולא נוסיף בכך.

109. הנקודה השנייה היא כי תלונות אלו הן כנראה מבוא לעתיד. סוג זה של סכסוכים אינטרנטיים רק צפוי להתגבר בעתיד עקב התפשטות תרבות האינטרנט. עובדה היא ששני המעורבים שלפנינו התעמתו ביניהם מבלי להכיר זה את זה כלל. פעם ראשונה שנפגשו פנים אל פנים הייתה באולמי כאשר הגיע שדות להעיד (פר' עמ' 68 שורה 5). שוב, סביר להניח שאירועים מעין אלו יתרבו ועל הרשויות להיערך לכך.

110. הנקודה השלישית קשורה לשני המעורבים שלפני: שדות והלמו. שניהם בעלי יכולת, ידע, והבנה בתחום האינטרנט שמעוררים פליאה והערכה. והנה שניהם ניצלו ידע זה על מנת להלום זה בזה בהאשמות הדדיות מרובות (וכמובן שניהם יחד מסכימים שיש להאשים את המשטרה שלא עשתה מספיק בעניינם).[13] כל אחד מהצדדים הציג שקיות מסמכים שלטענתו יכולים להוכיח את אשמתו של השני - 'הוא התחיל' (ראו למשל פר' עמ' 69 ש' – 13-1). לא נכנסתי לסכסוך זה. הן משום שלאור מומחיותם של השניים, יהיה זה קשה עד בלתי אפשרי לברר זאת, והן משום שאין זה רלוונטי לבירור כתב האישום. שוב, גם אם קבעתי ששדות התחיל במריבה, הרי הנאשם הלמו לא טמן ידו. מעדותו של שדות לפני הבנתי כי גם הם הגיעו סוף סוף למסקנה שתפארתו של איש מהם לא תהיה על הדרך הזו, והצדדים נפרדו זה מזה. אין חולק כי לשניהם כישורים שיכלו להיות מנוצלים בדרך אחרת. צר לי על כל האירוע, ואין לי אלא לקוות ש'הסכסוך' הסתיים לטובת הציבור ולטובת עצמם.

<u>סוף דבר – תם ונשלם</u>

111. לסיכומו של דבר, לאור כל מה שכתבתי למעלה:

<u>החלטתי לזכות את הנאשם לחלוטין מעבירות על:</u>

מידע כוזב - עבירה על סעיף 3(א) (1) ו-(2) לחוק המחשבים התשנ"ה – 1995.

---

[13] העד שדות העיד בפני "**שאדוני לא ישמע מה שאני לא רוצה להעיד, אין משטרה במדינת ישראל**" והנאשם הצהיר מיד "**לזה גם אני מסכים**". פרו' עמ' 85 ש' 30-27.

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

ניסיון לפגוע בפעולת המרכז לגביית קנסות – עבירה על סעיף 10(1) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה- 1995 (להלן: **"חוק המרכז לגביית קנסות"**) יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין.
התחזות כאדם אחר - עבירה על סעיף 441 לחוק העונשין תשל"ז – 1977.

<u>כמו כן החלטתי לזכותו ולו מחמת הספק מעבירות על:</u>

חדירה לחומר מחשב – עבירה על לסעיף 5 לחוק המחשבים, תשנ"ה – 1995
פגיעה בפרטיות - עבירה של פגיעה בפרטיות בניגוד לסעיף 2(5) ו-5 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981.

ונציין כי בשני סעיפי אישום אלו, קיבלתי מחמת הספק את גרסתו העובדתית של הלמו ולכן החלטתי לזכותו. אלא שגם אם הייתי מקבל את גרסת התביעה, לא ברור כי היה מקום להרשיעו משפטית אך לא היה צורך להיכנס לכך.

הנאשם ביקש בסיכומיו הוצאות מהמדינה, אולם לאור מכלול הנסיבות ולאור העובדה שלא כל מעשיו היו בבחינת 'טלית שכולה תכלת' אין מקום לכך.

המזכירות תשלח העתק הכרעת הדין לצדדים ותודיע עליה לנאשם טלפונית.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בירושלים.

ניתנה בלשכתי בהעדר הצדדים היום יום ראשון 29 נובמבר 2009

אברהם נ. טננבוים
שופט

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

נספח – סדר העדת העדים והמסמכים שהוגשו

מטעם התביעה העידו:

- רס"מ יורם אפרתי (עת/1 - להלן: "**רס"מ אפרתי**").
- מר זאב רובינשטיין (עת/2 - להלן: "**מר רובינשטיין**").
- מר גדעון ינקוביץ (עת/3 - להלן: "**מר ינקוביץ**").
- רפ"ק קובי פורלייטר (עת/4 - להלן: "**רפ"ק פורלייטר**").
- עו"ד הרפז אופיר (עת/5 - להלן: "**עו"ד הרפז**").
- רס"מ חגי כהן (עת/6 - להלן: "**רס"מ כהן**").
- פקד אלי ליבקינד (עת/7 - להלן: "**פקד ליבקינד**")
- גב' דניאלה גולן (עת/8 – להלן: **"גב' גולן"**)
- עו"ד עמית שדות (עת/9 - להלן: "**עו"ד עמית שדות**" או **"עמית שדות"**).
- עופר שדות (עת/10 - להלן: "**מר עופר שדות**" ו/או **"שדות"**).

מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו.

מטעם התביעה הוגשו וסומנו המסמכים הבאים:

- הודעת הנאשם מיום 4.8.08 (ת/1).
- הודעת הנאשם מיום 15.9.08 (ת/2).
- הצהרה שניתנה ע"י משה הלוי כמחזיק במחשב ו/או חומר המגלם מחשב (ת/3).
- תקליטור ועליו העתקי קבצים מחומר מחשב של משה הלוי (ת/4).
- צילום כרטיס הויזה שנתפס אצל הנאשם ובו נעשו שימושים באתר מרכז גביה (ת/5).
- חוות דעת מומחה, זאב רובינשטיין (ת/6).
- המשך בדיקת העתק הדיסק הקשיח שנתפס אצל הנאשם (ת/8).
- מזכר מאת רפ"ק קובי פורלייטר (ת/9).
- תצהירו של מר אופיר הרפז + פלטים שנערכו על ידו (ת/10).
- מזכר רס"מ חגי כהן (ת/11).
- זיכרון דברים מאת אלי ליבקינד בקשר לחיפוש שנעשה בביתו של הנאשם (ת/12).

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

- לוח צילומים שצולמו במהלך החיפוש (6 תמונות) (ת/13).
- דו"ח חיפוש מיום 4.8.08 (ת/14).
- צילומי מסך של ניסיונות תשלום והתשלומים שבוצעו באתר (ת/15).
- הודעתו של מר ארז אלחנן מיום 30.6.08 (כולל הכתבות שפרסם הנאשם על מר שדות (ת/16).
- כתובת IP מקושרת לתשלום (ת/17).

מטעם ההגנה הוגשו וסומנו המסמכים הבאים:

- צילום מסך תשלום למרכז גביית קנסות אגרות והוצאות (נ/1).
- צילום מסך בגין תשלום ע"ס 2 ₪ שבוצע ע"י הנאשם (נ/2).
- תנאי שימוש בכרטיס האשראי ויזה נטען (נ/3).
- פירוט התנועות בכרטיס ויזה נטען של בנק הדואר (נ/4).
- שאילתה בגין פרטי חברה שבבעלות עמית שדות (נ/5).
- כתבה שפורסמה ע"י עופר ועמית שדות לחיפוש שותף/משקיע לחברה (נ/6).
- פרוטוקול דיון בפני כב' השופט שגיא מיום 4.5.08 (נ/7).
- בקשה להוצאת צו שחרור בערובה (נ/8).
- פרוטוקול דיון בפני כב' השופטת הדסי הרמן מיום 31.3.08 (נ/9).
- גזר דין של כב' השופטת אמסטרדם מיום 23.11.00 (נ/10).
- פרוטוקול דיון בפני כב' השופטת אמסטרדם מיום 3.8.04 (נ/11).
- גזר דין של כב' השופטת אמסטרדם מיום 1.9.04 (נ/12).
- פרוטוקול דיון בערעור בבית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 3.1.05 (נ/13).
- תיק מקביל שהתנהל במחוזי וגם פסק דין מיום 1.9.04 (נ/14).
- החלטת בית משפט העליון מיום 2.6.96 (נ/15).
- מידע מפנקס הזכויות בגין נכסיו של עופר שדות (נ/16)
- מידע מפנקס הזכויות בגין נכסיו של עופר שדות (נ/17).
- הכתבה הראשונה שפורסמה על עופר שדות ע"י הנאשם (נ/18).
- הודעתו של עמית שדות מיום 3.7.08 (נ/19).
- מרשם פלילי של עופר שדות (נ/20).
- מכתבו של עופר שדות שנשלח לנאשם ביום 6.3.08 (נ/21).

בתי-המשפט

בית משפט השלום ירושלים **פ 009497/08**

לפני: כבוד השופט אברהם נ' טננבוים **תאריך: 29/11/09**

- כתובת IP של מחשבים שמחוברים לאינטרנט ובין היתר של עופר שדות (נ/22).
- הודעתו של עופר שדות מיום 7.7.08 (נ/23).
- צילום מסך תשלום למרכז גביית קנסות אגרות והוצאות (נ/24).
- קבלות המרכז לגביית קנסות ע"ס 2 ₪ (נ/25).
- צילום מאתרו של עופר שדות (ת/26).
- כתבה על עופר שדות שפורסמה בידיעות אחרונות ביום 19.1.99 (נ/27).
- החלטת כב' השופטת גרינברג מיום 21.1.99 (נ/28).
- החלטת כב' השופט דוויק מיום 21.3.99 (נ/29).
- שאילתה בגין פרטי חברה שבבעלות עופר שדות (נ/30).
- תלונה שהוגשה ע"י הנאשם כנגד עופר שדות מיום 16.3.08 (נ/31).
- אישור בדבר הגשת התלונה (נ/32).
- תלונה נגד עופר שדות מיום 24.3.08 (נ/33).
- הודעה על החלטה שלא להוסיף לחקור או שלא להעמיד לדין מיום 3.4.08 (נ/34).
- תלונה שהוגשה ע"י הנאשם כנגד עופר ועמית שדות (נ/35).